

**Wahren-opiston teatteritaiteen
perusopetuksen
opetussuunnitelma**

wo
WahrenOpisto

Elli
TAIDE- JA
KOULUTUSKESKUS

 forssa

Nimi	Wahren-opiston teatteritaiteen perusopetuksen opetussuunnitelma
Kunta	Forssa
Koulu	Wahren-opisto
Hyväksymispäivämäärä	15.12.2023
Pdf luotu	14.12.2023

SISÄLTÖ

1. Opetussuunnitelma.	1
1.1. Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet.	1
1.2. Opetussuunnitelman laatiminen.	1
1.3. Opetussuunnitelman sisältö.	2
2. Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet.	3
2.1. Taiteen perusopetuksen tehtävä.	3
2.2. Arvoperusta.	4
2.3. Oppimiskäsitys.	4
2.4. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet.	5
3. Opetuksen toteuttaminen.	6
3.1. Oppimisympäristöt.	6
3.2. Toimintakulttuuri.	6
4. Opintojen laajuus ja rakenne.	8
4.1. Opintojen laajuus.	8
4.2. Opintojen rakenne.	8
5. Oppimäärän yksilöllistäminen.	9
5.1. Oppimäärän yksilöllistäminen.	9
6. Oppimisen arviointi.	10
6.1. Arvioinnin tehtävä.	10
6.2. Arviointi opintojen aikana.	10
6.2.1. Arvioinnin kohteet yhteisissä opinnoissa.	11
6.2.2. Arvioinnin kohteet teemaopinnoissa.	11
6.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen.	12
6.4. Todistukset ja niihin merkittävät tiedot.	12
7. Teatteritaide.	14
7.1. Teatteritaiteen yhteiset opinnot.	14
7.1.1. YHTEISET OPINNOT 1 – Teatteri ja minä.	14
7.1.2. YHTEISET OPINNOT 2 – Teatterin kulisseissa.	15
7.1.3. YHTEISET OPINNOT 3 – Teatterin tarinat.	16
7.1.4. YHTEISET OPINNOT 4 – Osana teatterissa.	17
7.1.5. YHTEISET OPINNOT 5 – Teatterin vaikuttavuus.	18
7.2. Teatteritaiteen teemaopinnot.	19
7.2.1. TEEMAOPINNOT 6 – Teatteri circuit.	19
7.2.2. TEEMAOPINNOT 7 – Teatterin taikaa.	20
7.2.3. TEEMAOPINNOT 8 – Teatterin muodot.	20

1. Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää opetusta, jonka tehtävänä on tarjota oppilaalle mahdollisuuksia pitkäjänteiseen ja päämäärätietoiseen opiskeluun.

Taiteen perusopetus on kokonaisuus, jossa eri toimintojen tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita, keskeisiä sisältöjä ja oppilaan arviointia koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

Forssassa teatteritaiteen perusopetusta tarjotaan yleisen oppimäärän mukaisesti Wahren-opiston toimesta, Pienessä teatterikoulussa.

Paikallinen opetussuunnitelma on päivitetty 10.8.2023.

1.1. Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat

- [laki \(633/1998\)](#) ja [asetus \(813/1998\)](#) taiteen perusopetuksesta
- Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista
- koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma.

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetushallitus päättää myös oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (laki taiteen perusopetuksesta, 8 §).

Taiteen perusopetus on kokonaisuus, jossa eri toimintojen tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita, keskeisiä sisältöjä ja oppilaan arviointia koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

1.2. Opetussuunnitelman laatiminen

Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteenalalle opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä. Jos koulutuksen järjestäjä, kuten esimerkiksi kunta, hankkii taiteen perusopetuksen julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä taikka säätiöltä, koulutuksen järjestäjä hyväksyy opetussuunnitelman ja vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaisesti.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaitoksen opettajien ja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyö eri tahojen kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

Opetussuunnitelman hyväksyi Forssan kaupungin sivistys- ja tulevaisuuslautakunta. Opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan. Sen laadinnassa on otettu huomioon Forssan kaupungin strategia ja Lasten Forssa -ohjelma. Lasten Forssa -kokonaisuus ja

lapsiystävällinen kaupunki forssalaisittain on toimintakulttuuri, jossa organisaatorakenteet, johtamistoiminta, toimijoiden vuorovaikutus ja kehittämistoiminnan painoalueet luovat edellytyksiä kaikkien toimijoiden työskennellä lapsiystävällisyyttä edistäen.

Wahren-opisto noudattaa Forssan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (v. 2016) sekä muita sääntöjä ja ohjeita, jotka koskevat kaupungin hallinnon alaisia yksiköitä.

Wahren-opiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma on joustava ja se tulee täydentymään koko ajan.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä oppilaitoksen opettajien ja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyö eri tahojen kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

1.3. Opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat sen mukaan, kuin näissä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään:

- *oppilaitoksen toiminta-ajatus*
- *oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat*
- *oppilaitoksen toimintakulttuuri*
- *opetuksen rakenne ja laajuus*
- *opetuksen yleiset tavoitteet*
- *yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet*
- *teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet*
- *oppimisen arviointi*
- *opetussuunnitelman perusteissa kuvatut yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet*
- *oppimäärän yksilöllistäminen*
- *oppilaaksi ottamisen periaatteet*
- *yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa*
- *toiminnan jatkuva kehittäminen.*

Koulutuksen järjestää suunnittelee opetuksen tarjonnan ja päättää opetuksen määrästä opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetuksen määrä mitoitetaan niin, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa.

Opetussuunnitelma laaditaan niin selkeästi, että myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat saada opinnoista riittävästi tietoa.

Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin [Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 7 § (muutettu lailla 1301/2013)]. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään osana tätä tehtävää.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

2. Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen tavoitteena on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2.1. Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Wahren-opiston taiteen perusopetus on lapsille, nuorille ja aikuisille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää teatteritaiteen perusopetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella teatteritaidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Wahren-opiston toiminta-ajatus perustuu vapaan sivistystyön periaatteiden mukaisesti olemassa olevan koulujärjestelmän täydentäjänä toteuttaa sivistyksellisen tasa-arvon ihannetta ja koulutuksellista oikeudenmukaisuutta.

Opisto keskittyy omiin vahvoihin osaamisalueisiinsa ja tarjoaa mahdollisuuden opiskelijan persoonallisuuden monipuoliseen kehittämiseen. Toiminnassa korostetaan opetuksen laatua ja monipuolisuutta. Taiteen perusopetuksen kautta tuetaan omaa henkilökohtaista kasvua kohti tervettä yhteisöllisyyttä.

2.2. Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Wahren-opiston arvoperustassa halutaan korostaa seuraavia lähtökohtia: opinnollisuus, paikallisuus, oikeudenmukaisuus, sivistyksellinen tasa-arvo, kulttuurinen moniarvoisuus ja kestävä kehitys. Käytännön toiminnan tavoitearvot ovat osaaminen, paikallisuus ja innostavuus.

Wahren-opiston taiteen perusopetuksen arvomaailma perustuu suomalaiseen ja paikalliseen kulttuuriin sekä muiden kulttuurien ymmärtämiseen. Kulttuuri määrittellään laaja-alaisesti koskien kaikkea inhimillistä toimintaa. Sukupuolen tai varallisuuden tai muun ihmisiä erottelvan luokittelun sijaan näemme sen mikä ihmisiä yhdistää. Kulttuurin käsite arvomaailmaa pohdittaessa nähdään laaja-alaisesti sisältäen sekä aineellisen että henkisen kulttuurin. Opiskelija oppii taiteen keinoin rakentamaan maailmankuvaansa omien kokemustensa ja kulttuuriperintönsä pohjalta.

2.3. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Taiteen oppiminen on pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen prosessi. Opiskelu on tavoitteellista, ja erilaisissa tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on keskeinen merkitys sekä oppilaan

opiskelutaitojen, että opiskeluympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisten oppilaiden edistyminen on mahdollista.

Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Itsearviointin kyky ja portfolion kautta oman osaamisen tunnistaminen ja osoittaminen ottaa huomioon oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämismaailmansa. Oppimisessa lähtökohtana on tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa opittaviin asioihin. Työtapojen tulee ohjata oppilasta arvostamaan kaikkien ryhmän jäsenten työskentelyä ja työn tuloksia.

2.4. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Wahren-opiston taiteen perusopetuksen tavoitteena on luoda pohja elinikäiseen taiteiden ja kulttuurin harjoittamiseen. Tavoitteena on tarjota oppilaille oppimisen ilon elämyksiä ja avata ovia taiteen moninaiseen maailmaan.

3. Opetuksen toteuttaminen

Opetus toteutetaan pääasiassa Forssan teatteritalossa Wahren-opiston omassa Luola-harjoitustilassa, Forssan teatterin Pikku-Spotissa sekä isolla näyttämöllä. Tammelan ryhmän opetus järjestetään pääasiassa Auran Pirtillä.

Esityksiä valmistetaan yhteistyössä Forssan teatteriyhdistyksen sekä Pienen teatterin tukiyhdistyksen kanssa Pikku-Spotissa sekä isolla näyttämöllä sekä pyynnöstä Forssan kaupungin tilaisuuksissa ja mahdollisuuksien mukaan myös muualla.

3.1. Oppimisympäristöt

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Taiteen perusopetusta annetaan pääsääntöisesti Wahren-opiston ja Forssan Teatterin tiloissa tai muissa niitä varten varustelluissa ja soveltuviissa tiloissa. Mahdollisuuksien mukaan tehdään myös yhteistyötä erilaisten alan toimijoiden kanssa sekä vierailaan aiheeseen sopivissa tutustumiskohteissa.

3.2. Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestäväää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä

opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Taiteen perusopetus pyrkii luomaan edellytykset taiteiden väliselle toiminnalle ja elämyksille taiteen eri aloilla. Mahdollisuuksien mukaan taiteen perusopetuksen eri taiteenalat voivat tehdä yhteistyötä keskenään Taide- ja koulutuskeskus Ellissä.

Taide- ja koulutuskeskus Elli muodostuu neljästä oppilaitoksesta. Wahren-opisto, Lounais-Hämeen musiikkiopistosta sekä lasten ja nuorten kuvataidekoulu ovat taiteen perusopetusta antavia oppilaitoksia. Lisäksi Elliin kuuluu Forssan yhteislyseo.

Teatteritaiteen perusopetuksessa yhteistyö Pienen teatterin tukiyhdistyksen, Forssan teatterin ja lähiseudun muiden teattereiden kanssa on sujuvaa ja oppijalla on mahdollisuus korvata tai täydentää opintoja osallistumalla muiden teattereiden esitysproduktioihin. Wahren-opistolla on vankka teatteriharrastuksen pohja.

4. Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia (18,5 opintopistettä), josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia (11,1 opintopistettä) ja teemaopintojen 200 tuntia (7,4 opintopistettä). Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Wahren-opistossa määritellään vuosittain kontaktiopetuksen ja omaehtoisen opetuksen määrät.

4.1. Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Yhteisiä opintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

4.2. Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määritellään näissä opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Wahren-opistossa määritellään vuosittain kontaktiopetuksen ja omaehtoisen opetuksen määrät.

5. Oppimäärän yksilöllistäminen

Wahren-opiston taiteen perusopetukseen on mahdollista osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan. Mikäli tarvetta henkilökohtaiselle opiskelusuunnitelmalle on, tehdään se yhdessä oppilaan, hänen huoltajiensa ja kyseisen taiteenalan opettajan kanssa. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma antaa opiskelijalle mahdollisuuden kehittyä omien taitojensa ja lähtökohtiensa tasoisesti.

5.1. Oppimäärän yksilöllistäminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärää yksilöllistettäessä menettelyt dokumentoidaan koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

Wahren-opiston taiteen perusopetukseen on mahdollista osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan. Mikäli tarvetta henkilökohtaiselle opiskelusuunnitelmalle on, tehdään se yhdessä oppilaan, hänen huoltajiensa ja kyseisen taiteenalan opettajan kanssa. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma antaa opiskelijalle mahdollisuuden kehittyä omien taitojensa ja lähtökohtiensa tasoisesti. Suunnitelma auttaa myös aineen opettajaa ymmärtämään, millä tavoin hän voi auttaa opiskelijan kehittymistä ja pitää yllä oppimisen iloa parhaalla mahdollisella tavalla.

6. Oppimisen arviointi

Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti opintojen edetessä. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Oppimisen arvioinnin tarkoituksena on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen.

6.1. Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

6.2. Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon näissä opetussuunnitelman perusteissa kuvatut taiteenalan yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

Yleisen oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään taiteenaloittain näissä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

Teatteritaiteen opintojen arviointi on luonteeltaan havaintoihin perustuvaa. Arvioinnin tehtävänä on tukea opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointipalaute tukee oppilaiden oman taiteellisen ajattelun ja esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Wahren-opiston Pienessä teatterissa oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti.

Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita ohjataan itse- ja vertaisarviointiin. Arviointi tukee oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä.

Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle annettuihin tavoitealueisiin: esiintymis- ja vuorovaikutustaitoihin, teatteriesitykseen, omaan taiteelliseen prosessiin ja teatteritaiteeseen osana yhteiskuntaa.

Teemaopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen taitojen kehittymistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti oma taiteellinen prosessi ja taitojen syventyminen.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle annettuihin tavoitealueisiin: Yhteisissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen perustaitojen harjoittelua ja kehittämistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti esiintymis- ja vuorovaikutustaidot sekä teatteriesityksen valmistusprosessi.

6.2.1. Arvioinnin kohteet yhteisissä opinnoissa

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- oppilaan toiminta ryhmän jäsenenä
- oppilaan kyky vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- läsnäolo esiintymistilanteessa
- kokonaisvaltainen ilmaisu
- yhteyksien havaitseminen muihin taiteenlajeihin

Teatteriesityksen valmistaminen

- pitkäjänteisen ja tavoitteellisen työskentelyn kyky
- teatterin käsitteiden tuntemus
- harjoitusprosessin vaiheiden tunnistaminen

Taiteellinen prosessi

- luova toiminta, uteliaisuus ja kokeilunhalu
- omien vahvuuksien ja kehittämisalueiden tunnistaminen
- omien tavoitteiden asettaminen ja oman työskentelyn reflektointi

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- teatterin havainnointi osana yhteiskuntaa
- teatterin havainnointi taidemuotona
- nähdyn ja koetun analysointi
- tutustuminen teatterin työnkuviin

6.2.2. Arvioinnin kohteet teemaopinnoissa

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- oppilaan toiminta vastuullisena ryhmän jäsenenä
- oppilaan kyky vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ymmärrys läsnäolon merkityksestä esiintymistilanteessa
- kokonaisvaltainen ilmaisu
- yhteyksien havaitseminen muihin taiteenlajeihin

Teatteriesityksen valmistaminen

- sitoutuminen pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn
- teatterin käsitteiden tuntemus
- näytelmäkirjallisuuden tuntemus ja näytelmien lukemisen harjoittelu

Taiteellinen prosessi

- kyky havainnoida itseään sekä ympärillä olevia ilmiöitä ja todellisuutta
- omien vahvuuksien ja kehittämisalueiden löytäminen sekä itseilmaisun kehittäminen
- omien tavoitteiden asettaminen ja oman työskentelyn reflektointi

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- teatterin hahmottaminen osana yhteiskuntaa
- teatterin hahmottaminen taidemuotona ja teatterin yhteydet muihin taidemuotoihin
- nähdyn ja koetun analysointitaito
- tutustuminen teatterin työnkuviin sekä teatteritaitojen hyödyntäminen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa

6.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluetun opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Teatteritaiteen opiskelu sallii monenlaiset oppimistavat. Opetuksen eriyttäminen ja yksilöllistäminen tehdään ensisijaisesti ryhmän sisällä monipuolisten menetelmien avulla.

Erytystä tukea tarvitseville laaditaan tarvittaessa henkilökohtainen opetussuunnitelma yhdessä huoltajan kanssa ja tapauskohtaisesti tutkitaan mahdollisuudet tarvittavan tuen järjestämiseen. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluetun opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

6.4. Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- *todistuksen nimi*
- *koulutuksen järjestäjän nimi*
- *oppilaitoksen nimi*
- *taiteenala*
- *oppilaan nimi ja henkilötunnus*
- *opiskeluaika vuosina*
- *oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot*
 - *kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus*
- *oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot*
 - *kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus*
- *rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima*
- *jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman*
- *kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä*
- *jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman*

- *merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.*

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

Wahren-opistossa arvioinnin tärkeimpänä tehtävänä on kannustaa ja tukea oppilasta taiteen tekijänä ja kuluttajana. Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissaan. Arviointi on kannustavaa ja rohkaisevaa, ja se ohjaa oppilasta myös omien tavoitteiden asettamiseen. Arviointi on monipuolista ja jatkuvaa, ja siihen sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin portfolion avulla. Numeerista arviointia ei käytetä, mutta oppilaan tulee saada työskentelystään ja suorituksistaan sanallista palautetta koko opintojen ajan. Menetelminä käytetään itsearviointia, opettajan ja ryhmän arviointia.

7. Teatteritaide

Wahren-opisto tarjoaa opetussuunnitelmaan perustuvaa taiteen perusopetusta teatteritaiteessa yleisen oppimäärän mukaan. Teatteritaiteen perusopetus on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää opetusta, jossa tavoitteena on, että oppilas tutustuu teatteritaiteen perusteisiin ja teatterin eri muotoihin.

Teatteritaiteen perusopetuksen tehtävä on vahvistaa oppilaan aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Opiskelu edistää taidesuhteen kehittymistä, elinikäistä taiteen harrastamista ja antaa valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja vaikuttamiseen sekä muuttuvaan työelämään.

Teatteritaidetta opiskellaan pitkäjänteisesti ja päämäärätietoisesti. Wahren-opiston teatteritaiteen oppimiskäsityksessä korostuu opiskelijan aktiivinen rooli. Opiskelu tukee oppilaan persoonallisuuden kehitystä henkilökohtaisten tulkintojen ja omaehtoisen tekemisen kautta, samalla oppilaan ajattelun taitoja ja tunnetaitoja tukien.

Wahren-opistossa on annettu yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta teatteritaiteessa lapsille ja nuorille vuodesta 2007 lähtien.

Valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa teatteritaiteen yhteisissä ja teemaopinnoissa on hieman erilaisina painotuksin samat tavoitteet: esiintymis- ja vuorovaikutustaidot, teatteriesitys, oma taiteellinen prosessi ja teatteritaide osana yhteiskuntaa. Nämä tavoitteet ovat suoraan ohjanneet Wahren-opiston taiteen perusopetuksen teatteritaiteen opetussuunnitelman laadintaa.

7.1. Teatteritaiteen yhteiset opinnot

Taiteen perusopetuksen teatteritaiteen yleisen oppimäärän yhteiset opinnot (300 tuntia) koostuvat Wahren-opistossa viidestä opintokokonaisuudesta:

- Yhteiset opinnot 1 – Teatteri ja minä
- Yhteiset opinnot 2 – Teatterin kulisseissa
- Yhteiset opinnot 3 – Teatterin tarinat
- Yhteiset opinnot 4 – Osana teatterissa
- Yhteiset opinnot 5 – Teatterin vaikuttavuus

Valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa yhteisille opinnoille on määritelty seuraavat tavoitteet: esiintymis- ja vuorovaikutustaidot, teatteriesitys, oma taiteellinen prosessi ja teatteritaide osana yhteiskuntaa. Kaikki tavoitteet näkyvät jokaisessa opintokokonaisuudessa, mutta painotukset vaihtelevat.

Yhteiset opinnot sisältävät viisi lukuvuoden mittaista opintokokonaisuutta, joista kunkin laajuus on 50–70 h. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Jokaisen kurssin alussa keskitytään ensin ryhmän sisäiseen ryhmäytymiseen ja teatteri-ilmaisun perusteiden haltuunottoon. Sen jälkeen siirrytään kunkin kurssin yksilöidympiin aihealueisiin. Wahren-opiston Pienessä teatterissa jokainen kurssi räätälöidään sisällöltään oppilaiden tarpeiden, mm. iän mukaan yksilöllisesti.

Yhteisten opintojen laajuus on yhteensä 300 tuntia eli 11,1 opintopistettä.

7.1.1. YHTEISET OPINNOT 1 – Teatteri ja minä

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 7-vuotiaille

Opintojen laajuus 50 h

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 2 h/vk

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisa alueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Teatterileikit
- Roolit, roolinotto, mitä on olla toinen -leikkittely
- Lavastus- ja puvustuskokeilut
- Läsnäolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollinen ilmaisu
- Kokeilut musiikin ja valon kanssa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

7.1.2. YHTEISET OPINNOT 2 – Teatterin kulisseissa

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 9-vuotiaille

Opintojen laajuus 50 h

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 2 h/vk

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Teatterileikit
- Roolit, roolinotto, mitä on olla toinen -leikkittely
- Lavastus- ja puvustuskokeilut
- Läsnäolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollinen ilmaisu
- Kokeilut musiikin ja valon kanssa
- Pyritään vierailemaan teatterissa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

7.1.3. YHTEISET OPINNOT 3 – Teatterin tarinat

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 9-vuotiaille

Opintojen laajuus 65 h (sis. 5 h omaehtoista opiskelua)

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 2 h/vk

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksuma teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona

- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Teatterileikit
- Roolit, roolinotto, mitä on olla toinen -leikkittely
- Lavastus- ja puvustuskokeilut
- Läsnaolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollinen ilmaisu
- Kokeilut musiikin ja valon kanssa
- Pyritään vierailemaan teatterissa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

7.1.4. YHTEISET OPINNOT 4 – Osana teatterissa

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 10-vuotiaille

Opintojen laajuus 65 h (sis. 5 h omaehtoista opiskelua)

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 2 h/vk

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisaalueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia.

Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Teatterileikit
- Roolit, roolinotto, mitä on olla toinen -leikkely
- Lavastus- ja puvustuskokeilut
- Läsnäolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollinen ilmaisu
- Kokeilut musiikin ja valon kanssa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

Opintojen aikana

- harjoitellaan tietoista esiintymistä ja vaikuttamista erilaisten harjoitteiden kautta
- tutustutaan teatterin eri osa-alueisiin: visuaalisuuteen, lavastukseen, puvustukseen, valoihin, teatteritekniikkaan
- tutustutaan tuotantoon: prosessin suunnittelusta julisteen ja käsiohjelman suunnitteluun ja toteutukseen
- syvennetään itseilmaisun taitoja
- kehitetään kuuntelemistaitoja
- syvennetään ryhmätyötaitoja
- pyritään vierailemaan teatterissa
- otetaan haltuun esityksen kokonaisuus ja valmistetaan pienimuotoinen esitys

7.1.5. YHTEISET OPINNOT 5 – Teatterin vaikuttavuus

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 10-vuotiaille

Opintojen laajuus 70 h (sis. 10 h omaehtoista työskentelyä)

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 2 h/vk

Opetuksen tavoitteet

Oppilaan esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, mikä

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaisee oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjaa oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua
- rohkaisee oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjaa oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin

Pienimuotoisen teatteriesityksen valmistaminen, mikä

- motivoi oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjaa oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan sen eri osa-alueisiin
- tukee esityksen harjoitusprosessin eri vaiheiden tunnistamista

Oman taiteellisen prosessin tukeminen, mikä

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaisee oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään

Teatteritaiteen havainnoiminen osana yhteiskuntaa, mikä

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjaa oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- tutustuttaa oppilasta teatterin moninaiisiin työnkuviin

Opintojen aikana

- harjoitellaan tietoista esiintymistä ja vaikuttamista erilaisten harjoitteiden kautta
- syvennetään itseilmaisun taitoja
- kehitetään kuuntelemistaitoja
- syvennetään ryhmätyötaitoja
- otetaan haltuun esityksen kokonaisuus ja valmistetaan pienimuotoinen esitys valitun aihepiirin/teeman ja/tai lähdemateriaalin pohjalta
- pyritään vierailemaan teatterissa
- syvennetään tietämystä teatterin eri osa-alueista: käsikirjoittamisesta, visuaalisuudesta, lavastuksesta, puvustuksesta, valoista, teatteritekniikasta ja tuotannosta: prosessin suunnittelusta julisteen ja käsiohjelman suunnitteluun ja toteutukseen

7.2. Teatteritaiteen teemaopinnot

Teemaopintojen laajuus 200 h eli 7,4 opintopistettä.

Teemaopinnot sisältävät kolme lukuvuoden mittaista opintokokonaisuutta, joista kunkin laajuus on 90 h (sis. omaehtoisen työskentelyn ja portfolio-ohjauksen). Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Teemaopinnoissa tehdään lukuvuoden aikana erilaisia pienempiä kokonaisuuksia, joilla syvennetään oppilaan tietämystä ja ymmärrystä eri teatteritaiteen osa-alueisiin.

Teatteritaiteen teemaopintojen tavoitteena on monipuolistaa oppilaan teatteritaiteen ymmärrystä ja ilmaisullisia keinoja. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosesseista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä. Teemaopintojen tarjonta suunnitellaan lukuvuosittain.

7.2.1. TEEMAOPINNOT 6 – Teatteri circuit

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 13-vuotiaille

Opintojen laajuus on 90 h (sis. omaehtoisen työskentelyn ja portfolio-ohjauksen)

Opintojen toteutus 3 h/vk lukuvuoden ajan

Opetuksen tavoitteet

Oppilaan esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, mikä

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaisee oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjaa oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitystä esiintymistilanteessa
- auttaa oppilasta kehittämään kokonaisvaltaista ilmaisuaan
- opastaa oppilasta refleктоimaan omaa ja muiden työskentelyä

Teatteriesityksen valmistaminen yhdessä ryhmän kanssa, mikä

- motivoi ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti kestäväen kehityksen periaatteita kunnioittaen
- ohjaa oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja osallistumaan jonkin osa-alueen, kuten lavastuksen, puvustuksen, tuotannon tai teatteritekniikan suunnitteluun näyttelijäntyön lisäksi
- rohkaisee oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin
- ohjaa oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista

Keskeiset sisällöt

Opintojen aikana

- tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden kautta
- tutkitaan teatterin erilaisia muotoja
- valmistetaan esitys ja tutustutaan näin yhteen tapaan toteuttaa teatteriesitys
- keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä

- tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja teatterin genreihin
- vierailaan Forssan teatterissa
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin

7.2.2. TEEMAOPINNOT 7 – Teatterin taikaa

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti yli 13-vuotiaille
Opintojen laajuus on 90 h (sis. omaehtoisen työskentelyn ja portfolio-ohjauksen)
Opintojen toteutus 3 h/vk lukuvuoden ajan.

Opetuksen tavoitteet

Oman taiteellisen prosessin käynnistäminen, mikä

- ohjaa oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään
- rohkaisee oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään teatteritaiteen keinoin
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa osaamistaan

Teatteritaiteen ymmärtäminen osana yhteiskuntaa, mikä

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja ympäröivää yhteiskuntaa ja sen ilmiöitä kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen
- opastaa oppilasta tutustumaan teatterin moninaisesti tehtävänkuviin ja rohkaisee teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- rohkaisee oppilasta tutustumaan teatteriin ja sen sovelluksiin taidemuotona ja tunnistamaan teatteritaiteen yhteyksiä muihin taiteisiin
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Opetuksen puitteissa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä taiteen perusopetuksen muiden kurssien kanssa ja/tai paikallisen teatterin kanssa ja valmistetaan näytelmä, joka esitetään keväällä. Esitys toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen. Esitys voidaan toteuttaa monitaiteisena projektina ja sillä voidaan tehdä myös muuta yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Opintojen aikana

- tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden kautta
- tutkitaan teatterin erilaisia muotoja
- valmistetaan esitys ja tutustutaan näin yhteen tapaan toteuttaa teatteriesitys
- keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä
- tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja tuotetaan niitä itse
- vierailaan Forssan teatterissa
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin

7.2.3. TEEMAOPINNOT 8 – Teatterin muodot

Opintokokonaisuus on suunniteltu pääsääntöisesti 13–19-vuotiaille
Opintojen laajuus on 90 h (sis. omaehtoisen työskentelyn ja portfolio-ohjauksen)
Opintojen toteutus 3 h/vk lukuvuoden ajan.

Opetuksen tavoitteet

- vahvistaa oppilaan opinpolkua hänen omien tavoitteidensa mukaisesti

- laajentaa tietämystä teatterin eri osa-alueista kuten valosuunnittelusta, lavastuksesta, puvustuksesta, maskeerauksesta, käsikirjoittamisesta tai näyttelijäntyön eri osa-alueista
- opastaa oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin tehtävänkuvuihin ja rohkaista teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- rohkaista oppilasta tutustumaan teatteriin ja sen sovelluksiin taidemuotona ja oppia ymmärtämään teatteritaiteen yhteyksiä muihin taiteisiin
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja ympäröivää yhteiskuntaa ja sen ilmiöitä kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen

Keskeiset sisällöt

Opetuksen puitteissa mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä taiteen perusopetuksen muiden kurssien kanssa ja/tai paikallisen teatterin kanssa ja valmistetaan näytelmä, joka esitetään keväällä.

Esitys toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen. Esitys voidaan toteuttaa monitaiteisena projektina ja sillä voidaan tehdä myös muuta yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Opintojen aikana

- tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden kautta
- tutkitaan teatterin erilaisia muotoja
- valmistetaan esitys ja tutustutaan näin yhteen tapaan toteuttaa teatteriesitys
- keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä
- tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja tuotetaan niitä itse
- vierailaan Forssan teatterissa
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin

Opinnot tapahtuvat osittain itsenäisen ohjatun työskentelyn kautta esimerkiksi erilaisilla tutustumiskäynneillä. Opinnot voivat sisältää mm. taiteilijahaastattelun, teatteriarvioinnin tai roolianalyysin kirjoittamista. Itsenäisen työskentelyn tavat sovitaan lukuvuosittain.